

Рижова Н. О.

ВПЛИВ БЮДЖЕТНОЇ ПОЛІТИКИ НА ІНФЛЯЦІЙНИЙ ПРОЦЕС

На етапі стабілізації фінансового стану країни важливим етапом стає вплив бюджетної політики на інфляційний процес. В умовах ринкових і демократичних перетворень в Україні, розбудови правової держави і громадянського суспільства державний бюджет залишається дієвим інструментом регулювання соціально-економічних процесів, вирішення проблем зайнятості, стабільності цін, економічного зростання, засобом реалізації внутрішніх макроекономічних і зовнішніх геополітичних цілей України.

Інфляція виникає в разі, якщо суспільство намагатиметься витратити більше, ніж дозволяють виробничі потужності економіки. Коли сукупні витрати перевищують обсяг продукту при повній зайнятості, відбувається підвищення рівня цін. Отже, надмірний обсяг сукупних витрат носить інфляційний характер. У цьому разі уряд зобов'язаний ліквідувати надлишкові витрати. Він може цього досягнути головним чином через скорочення власних видатків, а також підвищенням податків з метою скорочення доходів приватного сектору.

Протилежним до інфляції поняттям є дефляція, яка має місце тоді, коли загальний рівень цін падає. Дефляція траплялася вкрай рідко в кінці ХХ ст. Підтримувана дефляція, коли ціни постійно падають протягом декількох років, як правило, асоціюється з періодами глибокої депресії. Антиінфляційна політика — це комплекс відповідних заходів державного регулювання економіки, які спрямовані на боротьбу з інфляцією. Реакція держави на зростаючу інфляцію може бути:

1) формування умов найменш болючою адаптації до неї населення;

2) вироблення системи заходів, здатних їй протистояти. У цьому випадку держава намагається погасити негативні економічні ефекти, пов'язані з інфляцією. Наприклад, загальмувати викликане інфляцією зниження курсу національної валюти або посилити зацікавленість бізнесу в інвестуванні, яка придушувалася раніше наростанням цін. Одночасно з пом'якшенням останньої від інфляції повинна бути продумана система заходів, що гасять джерела інфляції. Коефіцієнт індексації повинен будуватися з урахуванням темпів інфляції. Оскільки інфляція не припиняється, час від часу доводиться проводити індексацію. Перевагою адаптивної антиінфляційної політики є пом'якшення соціальної напруженості, встановлення межі падіння життєвого рівня. Але досягаються ці результати важкою ціною. Затягується період виходу з інфляційної хвилі. Компенсації проводяться в державному секторі за рахунок бюджету, який вже знаходиться в стані дефіциту. Дефіцит бюджету поглиблюється. Причини інфляції не усуваються, тимчасово згладжуються лише її наслідки. Сучасні уряди в боротьбі з інфляцією орієнтуються більше на інший напрям, який зменшує бюджетний дефіцит, - скорочення державних витрат. Для нашої країни це передусім скорочення військових витрат, дотацій для неефективного виробництва і, на жаль, соціальних програм.

Отже, збільшення надходжень до бюджету можна швидко домогтися за рахунок підвищення податків, що дає позитивний результат у короткостроковому періоді.

Робота виконана під керівництвом ст. викл. каф. ЕтаОДСГ Чобіток В. І.